

Árnyalja rendeletét a tanügyminiszter

A tárcavezető szerint tanítók is taníthatják a román nyelvet az elemi magyar osztályaiban

FOTÓ: GECSE NOÉMI

Korodi Attila parlamenti képviselő Valentin Popa tanügyminiszterrel tárgyal: hónapokba telhet a döntés helyrehozatala

Tanítók is taníthatják a román nyelvet, de ez nem lesz az ő kizárólagos feladatuk – jelentette ki a magyar pedagógusok és szülők felháborodását kiváltó kormányrendeletéről Valentin Popa oktatási miniszter. Miközben az erdélyi magyar tanintézetekben, a vegyes iskolák magyar tagozatain japánsztrájkjal indult az új iskolai év, Kelemen Hunor RMDSZ-elnök lapcsoportunknak elmondta, első lépésként a vitatott jogszabály módosítását és a miniszteri körlevél visszavonását fogja kérni az RMDSZ a román kormánytól.

A kisebbségi elemi iskolákban továbbra is taníthatják tanítók a román nyelvet, de a román nyelvórák megtartása a tíz nappal ezelőtti törvénymódosítás után nem lesz már az ő kizárólagos feladatuk – nyilatkozta Valentin Popa oktatási miniszter hétfőn, miután a csíkszentdomokosi Márton Áron általános iskolában megnyitotta a tanévet. A miniszter, aki ellátogatott a csíkszeredai Octavian Goga Főgimnázium ünnepségére is, kijelentette: az intézkedés nem érinti a tanítói normát. A kisebbségi iskolákban a román nyelvórák megtartását eddig is a norma fölötti óradíjjal fizették, és most csupán annyi változik, hogy kivonták ezeket az órákat a tanítók feladatai közül, és a munkáltatóknak meg kell próbálniuk szakképzett romántanárt keresni az órák megtartására.

Nincsenek kizárva a tanítók

„Nincsenek kizárva a tanítók, csak a prioritáslista amely alapján ezeket az órákat kiosztják, megváltozott” – magyarázta. A miniszter hozzátette: ugyanez történt korábban az elemi oktatásban, amikor a testnevelés órákat, a vallásórákat és az idegennyelv órákat szaktanároknak bízta. Megjegyezte, a módosítások bevezetésekor akkor sem volt meg a szükséges számú szaktanár, de idővel sikerült a tanárokat is biztosítani. Valentin Popa azzal indokolta a törvénymódosítást, hogy számtalan nagykövet, oktatási miniszter, mi több, még Navracsics Tibor oktatásért felelős európai biztos is megkereste: tegyen valamit azért, hogy a kisebbségek nyelvein oktató iskolák diákjai is tanulhassák meg jól a román nyelvet. Hozzátette, korábban a Hargita megyei önkormányzat elnöke a romániai Országos Diszkriminációellenes Tanácsnál (CNCD) panaszolta be a minisztériumot amiatt, hogy nem biztosítja a román nyelv megtanulásának a lehetőségét. A tárcavezető szerint a törvénymódosító kormányrendelet ugyan érvénybe lépett, a parlament elé kerül, és ott a képviselők módosíthatják ezt. Azt is hozzátette, hogy a román nyelv oktatásának a javítását a tantervek és a tankönyvek javításával is megpróbálják elérni. Valentin Popa Csíkszentdomokoson magyar tolmácsolással mondta el tanévről beszédét. Ebben bejelentette, hogy felzárkóztató program indul a falusi iskolák számára, hogy ezek hasonló színvonalú oktatást biztosíthassanak, mint a városi tanintézetek.

Egyébként számos magyar, német és szerb iskolában kezdődött az oktatók japán sztrájkjával a tanév. Az oktatók és a szülők egy része fehér

szalagot kötött a karjára az ellen tiltakozva, hogy a kormány mindenféle szakmai egyeztetés nélkül tíz nappal a tanévkezdés előtt rendelettel módosította a tanügyi törvényt, mely immár a tanítók helyett román nyelv és irodalom szakos szaktanároknak bízta a kisebbségi elemi iskolák román nyelvoktatását. A csíkszentdomokosi oktatási intézmény sporttermében Popa azt is mondta, értékeli a Hargita megyei iskolák eredményeit, és támogatásáról biztosítja az intézményeket. Korodi Attila parlamenti képviselő beszédében kitért a japánsztrájkot kiváltó kormányrendeletre. Mint mondta, a megszorítás a legkisebbeket érinti, azokat a gyerekeket, akik még csak írni és olvasni tanulnak. „Nem volt jó döntés, hiszen azokat az egyetemet végzett tanítókat, akiket pontosan arra képeztek ki, hogy a legkisebbeknek megtanítsák a román nyelvet, kivették a rendszer-

rán keresztül az RMDSZ próbálta jobb belátásra bírni Valentin Popa tanügyminisztert, a szövetség nem lépett a román nyelv magyar elemi osztályokban történő oktatására vonatkozó kormányrendelet ellen. Kérdésünkre, hogy Valentin Popa tárcavezető konok elutasító magatartását követően az RMDSZ miként próbálja megakadályozni a román nyelv és irodalom oktatását szabályozó kormányrendelet alkalmazását, Kelemen Hunor szövetségi elnök elmondta, hogy első lépésként a jogszabály módosítását és a miniszteri körlevél visszavonását fogja kérni a Dăncilă-kabinettól. „Nem tudom, hogy ezt hajlandók-e majd megten-

működik, akkor is legalább másfél hónapra lenne szükség ahhoz, hogy a törvény módosításával „semlegesítsék” a kormányrendeletet. Arra is kíváncsiak lettünk volna, hogy a parlamenti ciklus megkezdése előtt az RMDSZ folytatott-e megbeszélést a magyar gyerekeket és alsó tagozatos pedagógusaikat diszkrimináló rendelkezésről Liviu Dragneával, de kiderült, hogy a kérdés csak az e héten esedékes találkozó alkalmával kerülhet napirendre. A román nyelv alsó tagozaton való oktatását módosító jogszabály abban a miniszteri rendeletben szerepel, amelyben a tanügyi tárca a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Gimnázium alapításáról rendelkezett.

Egyébként a Kisebbségi Oktatásért Felelős Államtitkári Kabinet hétfő délután közölte állásfoglalását a rendelettel kapcsolatban. „Mind den további nélkül támogatjuk azt a törvénytervezetet, amellyel módosítanak vagy törölnék az oktatási törvény erre vonatkozó cikkelyét. A rendelettel kapcsolatosan több ízben egyeztetünk a tanügyminiszterrel, szakmai érveket hoztunk fel, amelyben megindokoltuk, hogy a románórák tanítására vonatkozó cikkely jelenlegi formájában elfogadhatatlan” – olvasható a közleményben. Mint írják, semmilyen konzultáció nem előzte meg ezt a döntést, „kész tények elé állítottak minket”.

Bokor: a rendeletet visszavonásától függjön az együttműködés

Tárgyalni kell a kormánypártok vezetőivel, nyomatékositva, hogy amennyiben sürgősen nem vonják vissza a magyar elemi osztályokban a román nyelv tanítására vonatkozó rendeletet, az RMDSZ „értelmetlennek látja a további együttműködést” – fejtették ki sajtótájékoztatón kézdivásárhelyi RMDSZ-politikusok. Bokor Tibor, Kézdivásárhely polgármestere és Fejér László Ödön szenátor az iskolakezdés napjára időzítették a sajtótájékoztatójukat, hogy felemléjk szavukat a szerintük „aberráns” kormányrendelet ellen. Bokor Tibor rámutatott, azt vagy újabb rendelettel kell visszavonni, vagy a parlamentnek kell visszautasítania gyorsított eljárással. A polgármester szerint fel kell venni a kapcsolatot a többi kisebbségi képviselővel, az Országos Diszkriminációellenes Tanácshoz, valamint a Nép Ügyvédjéhez kell fordulni. Fejér László Ödön kifejtette, megértette a feladatot, megkapta a magyar tanítók felhívását, amelyben szépen összefoglalják kéréseiket. Szerinte nem buta módszerekkel kellene próbálkoznia a kormánynak, hanem jövőképet kellene alkotni, egységes vízióra van szükség az egész országban, és ezen belül az oktatásban is. Hangsúlyozta, az RMDSZ mindent megtesz azért, hogy a rendeletet mihamarabb visszavonják.

Egyébként az oktatási minisztérium adataira hivatkozva a Mediafax hírügynökség közölte: mintegy 500 ezer gyerekkel kevesebben kezdték el tegnap a 2018–2019-es tanévet Romániában, mint tíz évvel ezelőtt. A 2009–2010-es tanévben mintegy 3,4 millió gyereknek csengettek be tanévkezdéskor, majd ez a szám évről évre csökkent, hétfőn reggel mintegy 2,9 millió diák kezdte el az óvodát, iskolát. A csökkenő diáklétszám hátterében nem az iskolaelhagyás áll, az Országos Statisztikai Intézet (INS) adatai szerint ez tíz éve 1,8 százalék körül mozog, ami szintén gond, hiszen csökkennie kellene. Daniela Vișoianu, a Koalíció az oktatásért szervezet elnöke szerint a romániai iskolások számának csökkenése azzal magyarázható, hogy az elmúlt években több millió fiatal román állampolgár hagyta el az országot.

BÍRÓ BLANKA, ISZLAI KATALIN, SZUCHER ERVIN

Kelemen Hunor szövetségi elnök elmondta, hogy első lépésként a jogszabály módosítását és a miniszteri körlevél visszavonását fogja kérni a Dăncilă-kabinettól.

ből, és átadták ezt a feladatot a szaktanároknak. A probléma az, hogy utóbbiaknak sohasem tanították az egyetemen, hogyan kell kisgyerekeket tanítani” – nehezményezte a politikus.

Törvénymódosításban bízik az RMDSZ

Hetekig hallgatott, és azon túl, hogy elnökén és oktatásügyi államtitká-

ni, vagy sem, de a parlamentben a cikkely eltörlését fogjuk kérni – meghozzá sürgősségi eljárást kérve. A miniszter annyit ígért, hogy ezt nem próbáljamajd akadályoztatni. Reméljük, állja a szavát” – válaszolta Kelemen. Az RMDSZ vezetője bizakodó: mint mondta, reméli, hogy már a jövő héten a parlament oktatási bizottsága elé kerül a magyar politikusok kezdeményezése. Ha minden olajozottan

Érseki áldás a régi-új iskolának

A Gyulafehérvári Főegyházmegye érseke, Jakubinyi György hirdette Isten ígétét az újjáalapított marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Gimnázium tanévkezdő ünnepén, a szertartáson tíz pap és hat ministráns vett részt. A szülők és a tanári gárda öröme a Keresztelő Szent János plébánián ministráló gyermekek mellett Tamási Zsolt, az iskola régi-új igazgatója is helyet foglalt, a pedagógus a bibliából olvasott fel. Az igazságtalan meghurcoltatásoknak kitett iskola, tanulói és igazgatója esetét Jeremiás próféta példájával próbálta érzékelteni az érsek: „Ő végig az Úrban reménykedett, mert az Úr azt mondta, ne félj, mert én veled vagyok!”. A római katolikus egyház most is az igazság diadalmaskodásával bízik, noha, mint főpapa mondta, a 76 restitúciós perből 62-öt elveszítettek. Az érsek kifejtette, a marosvásárhelyi iskola is majdhogynem a visszaállamosítási hullám áldozatává vált, majd egy huszonnyolc évvel ezelőtti történettel szemléltette a mai helyzetet. Mint mesélte, 1990 őszén elődje, Bálint Lajos érsek Bukarestbe küldte egyházi tanácskozásra. Az ortodox főpap kitámadta, a szemére vetette, hogy miért nem elég a római katolikusoknak, hogy az állam bevezette a heti egy vallásórát, miért akarnak felekezeti iskolákat is? „Van-e különbség a katolikus és

az ortodox számtan között? – tette fel a kérdést. Ekkor egy bukaresti kollégám azt válaszolta, hogy a felekezeti iskoláknak nem csak a tanítás a célja, hanem a nevelés is. Úgy látszik, sokan még mindig nem értik ezt, hisz azóta sem változott a többségek szemlélete” – jegyezte meg Jakubinyi György, aki szerint nem lehet és nem is szabad elválasztani a templomot és az iskolát. „Mi nem kérünk egyebet, mint amennyi nekünk jár, és amennyit mind a hazai, mind a nemzetközi törvények szavatolnak” – tette hozzá. A tanévnyitón felszólalt Brendus Réka, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikáért Felelős Államtitkárságának főosztályvezető helyettese, valamint Tóth László, csíkszeredai főkonzul is. Mindketten a marosvásárhelyi magyar közösség, az iskoláért folytatott küzdelmélt méltatták, hangsúlyozva, hogy közben diplomáciai úton a magyar kormány is végezte a dolgát. Az ünnepély után Tamási Zsolt, az iskola igazgatója lapcsaládunknak nyilatkozva szintén a közösségi összefogást méltányolta, mondván, hogy az igazságtalan megpróbáltatások még inkább összekovácsolták a magyar szülőket és tanárokat. Ugyanakkor hozzátette: a hazug, lejárató kampányokon kívül az utóbbi hetekben, napokban már senki nem próbált akadályokat gördíteni az iskola újraindulása elé.